

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש



נח

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק כה

(תרגום הפשוט)



יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים וארבע לבריאה

לזכות

החיילת ב"צבאות השם" ליאורה עדנה מארייאשא תחי' דרואין
ליום הולדתה הראשון לאויש"ט, ביום ה' תשרי ה'תשפ"ד

ולזכות

אחי' החייל ב"צבאות השם" שלום שמואל שי' דרואין

*

נדפס ע"י

הוריהם

הרה"ת ר' לוי פינחס וזוגתו מרת חי' מושקא שיחיו דרואין

זקניהם

הרה"ת ר' מיכאל אהרן וזוגתו מרת אילנה אסתר ריבה שיחיו דרואין

הרה"ת ר' מרדכי גרשון וזוגתו מרת חנה שיחיו חיימסון

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geulah*!!!
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

א. נח לא בקש רחמים

ידועים דברי חז"ל¹ אודות נח, שהוא לא בקש רחמים על אנשי דורו – "לא בעי רחמין על עלמא", שלא כמשה רבינו אשר התפלל על עושי העגל.

ישנה על כך מחלוקת² בין רבי יהודה לבין רבי יצחק: רבי יהודה אומר, שלא היה זה חסרון³, אלא נח לא יכול היה להתפלל כמשה, כי "משה לא תלה מלה בזכותה" אלא בזכות אבות, ואילו נח לא יכול היה, כמוכן, לתלות את תפלתו בזכות אבות. לעומת זאת סובר רבי יצחק, שלמרות הכל צריך היה נח להתפלל ולעורר עליהם רחמים⁴.

אבי מורי מסביר, שהסיבה לכך⁵ ש"רבי יהודה מהפך בזכות דנח, ורבי יצחק בהיפך, שמהפך בחובתו": רבי יהודה הוא בבחינת חסד, ולכן הוא "מהפך בזכותו כפי מדתו מדת חסד", ואילו רבי יצחק "הוא בחינת גבורה.. ולכן.. מהפך בחובתו כפי מדתו מדת גבורה".

אך יש להבין: הוראת התורה⁶ "והוי דן את כל האדם לכף זכות" מכוונת, כמוכן, לנח יהודי, ואף למי ש"מדתו מדת הגבורה". וכיצד ייתכן שרבי יצחק היה מהפך בחובתו של נח, ולא דן אותו לכף זכות, כהוראת המשנה?

ב. "בדורותיו" – לשבח או לגנאי

בדומה לשתי הדעות הללו, של רבי יהודה ורבי יצחק, ישנה⁷ מחלוקת⁸ גם על הפסוק שבתחלת פרשתנו⁹ "נח איש צדיק... בדורותיו": "יש¹⁰ מרבנותינו דורשים אותו לשבח – כל שכן שאילו היה בדור צדיקים, היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי – לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום".

גם על כך אין מובן, בדומה לשאלה שלעיל: אם יש אפשרויות שונות – אפשר לדרוש לשבח או לגנאי – מדוע נאמר שהתורה מתכוונת להביע את גנותו של נח?

יותר מכך: יש כלל¹¹, שאפילו בגנות בהמה טמאה לא דבר הכתוב – התורה אינה מתבטאת בלשון "מגונה" אפילו לגבי בהמה¹², ועל-אחת-כמה יזכמה שלא תדבר התורה בגנותו של נח. ואם כך, כיצד תיתכן הדעה, שהתורה מוסיפה את המילה "בדורותיו" רק כדי להביע גנאי אודות נח?

כדי להבין זאת יש להקדים ולציין תחלה את אשר כבר הוסבר בעבר¹³, שכלל זה שהתורה אינה משתמשת בלשון מגונה – אמור לגבי ספורי התורה¹⁴. אך כאשר התורה קובעת

(7) כהובא בלקוטי לוי"צ שם.
 (8) סנהדרין קה, א. ב"ר פ"ל, ט. תנחומא פרשתנו ה (תנחומא באבער ו). זרר פרשתנו (תוספתא) ס, א. (וראה שם טו, סע"א ואילך. לקמן הערה 21). רש"י פרשתנו. (9) ג, ט.
 (10) לשון רש"י עה"פ. וראה לקו"ש (המתורגם) ח"כ ע' 15 ובהערות שם.
 (11) ב"ב כג, א (ומסיים: בגנות צדיקים דבר הכתוב (בתמי)).
 (12) ראה פסחים ג, א (הובא ברשב"ם ב"ב שם) ולמדו זה מהדיבור אל נח!
 (13) לקו"ש ח"ה ע' 281 ואילך.
 (14) ראה גם לקו"ש ח"י ע' 26 ואילך.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילה".

מעין חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אותו לשבח .. ויש שדורשים אותו לגנאי" אינה מצביעה על מחלוקת לגבי דרגת הצדיקות של נח, אלא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי¹⁹: אין הם חולקים לגבי המציאות אם צדקותו של נח „בדורו של אברהם היה נחשב לכלום“. וכן – מצד שני – כולם מסכימים שנח לא היה אשם בכך שלא הגיע לדרגת הצדיקות של אברהם, אלא הדבר נבע מהדרגה הנחותה של דורו²⁰, ואילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר“.

המחלוקת היא לגבי המשמעות שאליה מכוונת התורה על ידי המילה „בדורותיו“: דעה אחת מדגישה את ה„שבח“, שכוונת התורה היא לשבח את נח. ואילו הדעה השנייה סוברת, שהתורה מתכוונת למנוע תקלה בעבודתו הרוחנית של היהודי הלומד אודות נח.

וזהו המשמעות של „ויש שדורשים אותו לגנאי“: באשר לנח עצמו אין זה גנאי ופגם – בהיותו בדור ירוד כל כך, היה לו בלתי אפשרי להגיע לדרגת הצדיקות כשל אברהם. אך התורה צריכה להבהיר שדרגה זו אינה השלמות האמיתית, ולהיפך: זוהי דרגה של „גנאי“ יחסית לאברהם – „לא היה נחשב לכלום“ – כדי שההוראה מסיפור נח תהיה ברורה.

ד. לימוד „חובה“ על נח – זכותו

באותה דרך ניתן להסביר גם את שתי הדיעות של רבי יהודה ושל רבי יצחק על כך שנח לא התפלל על בני דורו:

קד"ת כרך י"ד בסופו כללי הש"ס את ל' סניג' (וש"ט) – למעט במחלוקת.

19) ראה בכ"ז רא"ם, גוי"א ועוד ריש פרשתנו. ענף יוסף לתנחומא שבעה ע"ה 8.

20) ע"ד מרז"ל ראוי שתשרה שכניה עליו אלא שאין דורו ראוי לכך (סוטה מט, ב. וש"ג).

הלכה, הרי היא משתמשת בניסוח ברור, אף כאשר יש צורך להשתמש לשם כך בלשון בלתי נקיה. כי ההלכה חייבת להיאמר ברורות, כדי למנוע מקום לטעות בקיום ההלכה בפועל. וכך גם בענין זה, כאשר התורה מוסיפה את המילה „בדורותיו“, כאשר כוונתה היא, לפי אחד הפירושים, „לגנאי“: אילו לא הביעה התורה „גנאי“ זה, היה מקום לטעות לגבי ההלכה הקובעת למעשה בפועל: ישנם¹⁵ פרטים בהתנהגותו של נח המצביעים על כך שצדקותו לא היתה מושלמת¹⁶, ולכן, אילו היתה התורה מתארת את נח כצדיק תמים בלי להוסיף שהיה זה „בדורותיו“ – רק יחסית לדורו, עלולים היו לחשוב, שהתנהגותו כזו היא התנהגותו של צדיק תמים. לכן מודגש כאן ההיפך משבחו של נח, כדי שאפשר יהיה ללמוד מכך הוראה ברורה כיצד יש לנהוג.

ג. „דורשים לגנאי“ – הוראה ללומד

לפי זה אפשר לומר, שהכוונה של „יש דורשים אותו לגנאי“ איננה לספר את הפגם שהיה לנח, אלא¹⁷ „דורשים אותו לגנאי“ – זוהי דרשה ולימוד „לגנאי“ עבור האחרים, כדי למנוע טעות זו בעת הלימוד אודות נח.

כי יש לומר¹⁸, שהעובדה ש„יש .. דורשים

15) ראה לקו"ש ח"ה שם (ע' 282 ואילך) באו"א.
16) ראה לדוגמא תנחומא פרשתנו שם. ב"ד פ"ל, י. פרש"י ג, ט (ד"ה את האלקים). ב"ד פ"ב, ו. פרש"י פרשתנו ז, ז*. ועוד.

17) וראה ב"ב שם ע"ז: רכות ממש (חסרון, אלא) ולא גנאי הוא כו'.

18) וע"פ, הכלל, ואפילו בדרך הלימוד ע"ד ההלכה (ראה דרכי שלום (נדפס בשדי חמד הוצאת

* ולהעיר שלשון רש"י הוא כהלשון בזהר חדש (מהנ"ט) פרשתנו כב. א (ולא כבב"ד). וראה ג"כ לקמן ע' 236 בפרש"י ז. יב ובתנ"סם בהערה 5.

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א

ר' מנחם מענדל ע"ה

בן הרה"ח הרה"ת ר' אלחנן דובער הי"ד

מאראזאוו

מקושר לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מה"מ

נולד בעיר ליובאוויטש

זכה לגור ולקבל קירובים

בבית כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעיר רוסטוב

למד מתוך מסירת נפש בישיבת תו"ת במחתרת

שימש כשו"ב

הי' ממייסדי ושימש בתור מנהל ומשפיע

במתיבתא ובית מדרש במוסד חינוך אהלי תורה

וזכה להשפיע לאלפי תלמידים

בהתוועדותיו הרבות

הכניס רוח חסידית ושמחה לרבים משומעיו

גידל משפחתו לחסידות ולהתקשרות

והרבה מהם שלוחים בכל קצוי תבל

נפטר בשיבה טובה ר"ח שבט ה'תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי²¹ – גם רבי יצחק מסכים לכך, שנח לא התפלל על אנשי דורו משום שבאותו מצב הוא לא יוכל היה להתפלל עליהם, כי „לא הוה ליה במאן ליתלי בזכותא כמשה” – ואין זה פגם אצל נח. אך רבי יצחק בא להבהיר, ולמנוע תקלה ח"ו בדורות מאוחרים יותר, שעלולים לחשוב שאין זה פגם אם אין מתפללים עבור אנשי הדור. לכן אומר רבי יצחק, שהכרחי לדרוש, ולהדגיש, שענין זה כשלעצמו הוא גנאי, למרות שאצל נח אי אפשר היה לנהוג באופן אחר²², כי צריך תמיד להשתדל בכל הדרכים האפשריות להתפלל ולבקש רחמים עבור יהודי אחר.

ולכן דעתו של רבי יצחק אינה סותרת את „הכלל”, „הוי דן את כל האדם לכף זכות”, כי גם לפי רבי יצחק לא היתה זו „חובה” או פגם אצל נח, אלא ברצונו להבהיר שענין זה הוא „חובה” אצל אחרים.

ואדרבה: אילו לא היו מדגישים שהתנהגות כזאת של אי בקשת רחמים על אנשי הדור אינה רצויה בדרך כלל, היתה זו יכולה להיות חובתו של נח, שהתנהגות שלו גרמה לתקלה אצל אחרים.

ולכן לימוד זה עצמו הוא „בזכותו” של נח

(21) עפ"י יתרון מה שמצינו ש' יהודה מדגיש מעלת אברהם על נח שנח, לא אמר לי' מידי ולא בני רחמי' (זח"א קר, א), וכן ס"ל (זוהר פרשתנו סו, סע"א) שהי' צדיק „בדור הזה דייקא” [ור' יוסי פליג ד„בדור הזה דא שבתא דילי' כו"'] – בדוגמת המ"ד „דורשין אותו לגנאי” (וראה לקוטי לוי"צ שם שפלוגתא זו תלי' בפלוגתת ר' יהודה ור' יצחק) – כי מר אמר חדא כו', כפפנים בארוכה. ועצ"ע. ואכ"מ.

(22) ומה שנקט הלשון „עם כל דא .. הוה לי' למבעי רחמי כו” – ראה לקמן בפנים.

(* וכן ר' יוסי אמר דנח לא בני רחמי ענייהו (דלא כמשה) – זח"ג טו, א – אף שס"ל ד„בדור הזה דא שבתא דילי” כדלקמן בפנים ההגדה.

– הוא עצמו חפץ שידגישו, שאכן חייבים להתפלל על אנשי הדור, עד אשר יצביעו על כך באופן, שכאלו יש פגם בנח עצמו. כדברי רבי יצחק בפשטות: ועם כל דא .. הוה ליה (לנח) למבעי רחמי עלייהו – כדי לוודא שלא יצמח מכך פגם אצל הזולת²³.

כאשר מדגישים שהתנהגותו של נח אינה שלמות אמיתית – כי אם ענין של חובה – ועל ידי כך מתנהגים בדורות אחרים באופן שונה, ואכן מתפללים על אנשי הדור, על ידי כך „מתקנים” את מה שלא עשה נח בפועל: למרות שבדורו לא יכול היה לפעול כך, הרי כיון שבאמצעותו, ובאמצעות ההבהרה שהתנהגות כזאת אינה מושלמת, נלמדת ההוראה לדורות, שצריך להתפלל על אנשי הדור, וכך מביא הדור לידי שלמות הענין אצל נח עצמו.

ה. יש לשאוף לתוצאה חיובית בהשפעה על הזולת

וזהו גם ההוראה למעשה הנלמדת לימינו אלה:

לפעמים עושה אדם ככל יכולתו כדי להשפיע על סביבתו, על „אנשי דורו”, אך

(23) עדמשנ"ת (לקו"ש [המתורגם] חכ"ד ע' 300 ואילך) בהטעם שנאמר בס"פ ברכה (לד, ח), „ויבכו בני ישראל” המדגיש מעלת אהרן על משה, שדוקא אצל אהרן „שהי' רודף שלום כו' נאמר (חוקת כ, כט) כל בית ישראל זכרים ונקבות” (רש"י ברכה שם), דלכאורה: איך מתאים לכתוב ע"ד מעלתו של אהרן לגבי משה – בפסוקים אלו שבהם מדובר ע"ד הסתלקות משה והמדגישים מעלותו של משה? אלא שמשה „רוצה” שהפסוק ידגיש מעלת אהרן בהענין דרודף שלום כו', כדי שבנ"י יהיו בזה „מתלמידיו של אהרן” (אבות פ"א מי"ב) דוקא, ובוה לא ילמדו מהנהגת משה. כי אצל משה לא הי' זה חסרון כלל ח"ו (כי מצד ענינו של משה לא הי' יכול להיות אצלו ההנהגה ד„רודף שלום כו” כמו אהרן), מ"מ רצה להזהר שהנהגתו לא תגרום ח"ו חסרון אצל מישהו ב„הוי מתלמידיו של אהרן כו' רודף שלום כו”, וזהו ע"י שמדגיש מעלת אהרן עליו.

להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד¹⁰, אחר ז' ימים למולד¹¹, ובמוצאי שבת¹², „אם ליל מוצאי שבת הוא קודם ל' בחודש .. אבל אם הוא אח"כ אין ממתנין עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן”¹³, ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף¹⁴ – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרוז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: „ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן”.

(משיחות ש"פ נח, ד' מרחשון תשנ"ב)



(10) ראה ט"ז שם סק"ג.

(11) שו"ע שם ס"ד. ובסידור אדה"ז „עפ"י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז' ימים למולד” (וראה בארוכה הגהות כ"ק אדנ"ע (בסידור תורה אור רמב, אי"ב. ובסידור עם דא"ח שכא, א"ב). שער הכולל פל"ג ס"ב. וש"ג).

(12) שו"ע שם ס"ב.

(13) רמ"א שם.

(14) ראה הגהות כ"ק אדנ"ע ושער הכולל שם, שמטעם זה לא הי' הצ"צ מקפיד (בימות החורף) להמתין עד אחר ז' ימים. אבל פשוט שחילוק בזה באם דרים במדינה (שכו"כ מ)חדשי החורף אינם מעוננים.

עשירות שנים, יותר מארבעים שנה שנתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע².

ועאכו"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני, ה'תנש"א, ה' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל"³ (בגמטריא "קבץ"⁴), שכולל כל הענינים כולם (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"⁵. . הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

* * *

כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה"⁶, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים"⁷.

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשו-בים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך⁸, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים⁹), כולל גם הזהירות בנוגע

(2) תבוא כט, ג.

(3) ראה ב"ב טו, סע"ב ואילך.

(4) ראה חידושי חת"ס שם.

(5) מיכה ז, טו.

(6) נוסח ברכת קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).

(7) ר"ה כה, א.

(8) פרטי הדינים דקידוש לבנה – ראה בטושו"ע או"ח סתכ"ו, ובנ"כ שם.

(9) ראה מג"א שם סקי"ד.

מפני סיבות שאינן תלויות בו, לכאורה, אין הוא מצליח בכך. עלול יהודי זה לחשוב לעצמו, שאני את נפשי הצלתי: לא רק לגבי עבודתו העצמית שלו, אלא גם בענין ההשפעה על הזולת הוא פעל בשלמות. אלא, אי-הצלחתו אינה הפגם שלו.

מלמדנו רבי יצחק, שאכן, ייתכן שהוא פעל ככל יכולתו – אין זה דמיונו בלבד, אלא (לפי שולחן ערוך, לפי תורת אמת) הוא פעל בשלמות – אך בכל זאת יש לדעת, שאל לו להסתפק בכך. אסור להיות מרוצים ממצב כזה, אלא חובה להמשיך, ולהכריזו" תמיד ש"ועם כל דא .. הוה ליה למבעי רחמי עליהו" אי בקשת רחמים על דורו היא מצב של "חובה".

ועל ידי עצם עובדה זו נגרם מצב של "זכות" – שהקדוש-ברוך-הוא מבטל את הגורמים למצב בלתי רצוי זה, ומאפשר ליהודי לבקש רחמים על אנשי דורו עד אשר ישפיע עליהם לחזור בתשובה,

ובמיוחד בתקופתנו, עקבתא דמשיחא, שלגבי זאת פסק הרמב"ם בספר ההלכות שלו²⁴ ש"הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין"²⁵.

(משיחת ש"פ נח תשמ"ג)

(24) כמ"ש בסוף הקדמתו לס' היר.

(25) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.

הוספה בשורת הגאולה

מד.

והדגשה יתירה בכהנ"ל – בנוגע לחשבון-צדק בשבת פרשת נח בשנה זו:

ובהקדמה – שכיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים («עמדו הכן כולכם») לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון-צדק (חשבון-צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בני במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' «במעשינו ועבודתינו (ד) כל זמן משך הגלות»¹ – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שבודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות «מעשינו ועבודתינו» דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

... ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחר שיעברו כמה

(1) תניא רפ"ז.

א. בפרשת נח מסופר אודות המבול הנקרא "מי נח". לכאורה בלתי מובן: מדוע נקרא המבול מי נח, הרי נח לא היה אשם כלל בהבאת המבול, הרי היה צדיק תמים? נאמר על כך בוהר¹ – שהואיל ונח לא התפלל על דורו, נקרא המבול על שמו.

כלומר, למרות שנח לא היה אשם בהבאת המבול ואף ניצול ממנו, הוא ואשתו ובניו ונשי בניו – היה עליו להתפלל ולהשתדל שאנשי אותו דור יחזרו בתשובה, ולא להיות פרוש מהעולם ומתבודד בתיבה. משפרש לעצמו בתיבה, למרות שעשה זאת לפי ציווי של הקב"ה שאמר לו: "בוא אל התיבה" – הרי משום שלא התפלל ולא השתדל למען אנשי הדור – נאמר לגביו ביטוי קשה כזה, שמי המבול נקראים על שמו – מי נח.

ב. מכאן הוראה לכל אחד ואחד, שאף בהיותו צדיק תמים, הרי אם הוא מבודד את עצמו, ואפילו לפי ציווי הקב"ה, ואינו חושב

אל לו לאדם להסתפק בפעולותיו למען עצמו, אלא עליו לפעול גם עם הזולת.

אין זה מענינו אם יצליח בפעילותו או לא, עליו לעבוד ולהשתדל במה שנדרש ממנו, "ובהדי כבשי דרחמנא למה לך"³.

ובדרך כלל: בשעה שעושים – מצליחים, וביחוד חסידים יש להם פסק דינו והבטחתו של רבנו הזקן⁴, שבכל מה שיפעלו ויעשו בעניני תורה ומצוות – תהיה ידם על העליונה.

(משיחת ש"פ בראשית, ה'תשי"ז)

(2) שבועות לט סוף עמוד א. סנהדרין כו, סוף עמוד ב.
(3) ברכות י, א.
(4) ראה ספר קיצורים והערות לתניא עמוד קכג.

(1) חלק א' סו, ב. רנד, ב. חלק ג' יד, ב.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח



ויהי שעי"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'



יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד